

[Jens Otto Madsen]

skriger jo til himlen af uretfærdighed, at der ikke administreres efter klare principper. Jeg synes, at det ville klæde justitsministeren, hvis der var nogle principper, man administrerede efter, og man ikke kørte efter politisk indhold.

Ligeledes synes jeg også, at det er groft, at der fra justitsministerens side blev lanceret angreb på fagbevægelsens muligheder for at ytre sig. Så jeg vil gerne bede om justitsministerens svar på mit spørgsmål, om det er rigtigt forstået, at man skal være enig i det politiske indhold fra regeringens side, for at man bevilger fri proces.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Det sidste spørgsmål ligger på grænsen af det oprindelige spørgsmål.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ja, vel navnlig spørgsmålet om de faglige organisationers ytringsfrihed må vel i allerhøjeste grad ligge på grænsen af det oprindelige spørgsmål. Må jeg sige dertil, at jeg har i hvert fald aldrig udtalt mig imod, at de faglige organisationer skulle have ytringsfrihed. De må have al den ytringsfrihed, de vil, både i tale og i skrift og i annoncer, og hvad de vil. Det har jeg ikke udtalt mig imod. Det, jeg har udtalt mig om, er, at jeg finder det uberegtiget, at folk, der er uenige med ledelsen i dette tilfælde, skal være med til at betale annoncerne, men det er jo en gammel debat her i folketinget. Der har været 25 forslag i folketinget igennem den sidste snes år om sagen, og det har været drøftet mange gange.

Selvfølgelig er det ganske forkert, hvis hr. Jens Otto Madsen har den opfattelse, at det er afgørende for en stillingtagen til fri proces, om der hersker politisk enighed eller ej. Det er ganske urimeligt at ville hævde noget sådant. Den begrundelse, der blev givet, i øvrigt efter et længere møde, i den sag, der vedrørte Københavns borgerrepræsentation, peger på noget ganske andet. Der er med hensyn til den bestemmelse i retsplejeloven, som hr. Jens Otto Madsen nævnte, nogle betingelser, der skal opfyldes. Når flere i forning ønsker at anlægge en sag, så ser man på, hvordan deres muligheder er for samlet at betale den sag, det drejer sig om. Fri proces har i almindelighed en social karakter, og det bør det også have, og det indvirker også

på ministeriets stillingtagen til en ansøgning om fri proces, hvor flere personer anmoder om i fællesskab at få penge til at anlægge en retssag. Det er rent saglige kriterier, det drejer sig om, og det vil det også være i det øjeblik, der skulle komme en ansøgning fra Kunstforeningen. Det, jeg svarede på, vedrører jo ikke nogen ansøgning. Det var et svar på nogle synspunkter, som spørgeren kom med.

Jens Otto Madsen (VS):

Jeg synes ikke, det lyder overbevisende, at man væver omkring Villo Sigurdsson-sagen og Per Brandt-sagen. Det er to sager med et klart politisk indhold, og jeg synes, det ville klæde regeringen også ud fra en god liberal tankegang, at når der er politiske sager, der skal prøves, så giver man sagsøgerne fri proces, navnlig når det drejer sig om spørgsmål om, hvorvidt statsmagten har overtrådt sine beføjelser. Det er almindelig fairness. Det er urimeligt, at de mennesker, der yder en stor indsats på den kulturelle front, som det er tilfældet her, ud over at skulle lægge arbejdsressourcer til også skal yde et anseligt beløb i kroner og øre for at kunne føre sådan en proces. Men jeg kan altså forstå, at man ikke kan få hverken svar eller nogen som helst retningslinjer for, hvordan man yder fri proces i politiske sager, og det beklager jeg.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Fri proces vedrører ikke politiske spørgsmål. Et ønske om, at man gav fri proces i langt videre omfang, end man gør det i dag, fordi sagen har politisk karakter, vil jo medvirke til, at man flytter debatten fra denne sal og fra andre folkevalgte forsamlinger og ind i retssalene, og det er bestemt ikke mit ønske. Jeg ønsker ikke, at man skal fjerne de politiske sager fra den offentlige debat og få dem ind i retssalene, og derfor mener jeg bestemt heller ikke, der skal være en videregående adgang til i tilfælde, hvor man kan påberåbe sig noget politisk, at få fri proces. Det er en helt anden og saglig afgørelse, der skal til.

Hermed sluttede spørgsmålet.